

فهرست

۷

درس اول: منطق، ترازوی اندیشه

۱۳

درس دوم: لفظ و معنا

۱۹

درس سوم: مفهوم و مصداق

۲۷

درس چهارم: انواع و شرایط تعریف

۳۴

درس پنجم: اقسام استدلال و کاربردهای آن

۴۴

نمونه امتحان نیمسال اول

۴۷

درس ششم: قضیه حملی

۵۴

درس هفتم: احکام قضایا

۶۴

درس هشتم: قیاس اقترانی

۷۱

درس نهم: قضیه شرطی و قیاس استثنایی

۸۰

درس دهم: سنجشگری در تفکر

۸۷

نمونه امتحان نیمسال دوم

درس اول منطق، ترازوی اندیشه

تعریف منطق

منطق علمی است که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است. کار منطق دانان این است که با بررسی انواع خطاهای ذهنی و دسته‌بندی کردن آن‌ها، راه‌های جلوگیری از خطای فکر و تفکر را نشان دهند. سفسطه یا مغالطه: به خطای فکری که در اندیشه اتفاق می‌افتد مغالطه یا سفسطه گفته می‌شود. برای این‌که با سفسطه و مغالطه آشنا شوید به مثال‌های زیر توجه کنید:

۱. در آیه قرآن می‌خوانید: خداوند نور آسمان‌ها و زمین است. نور هم با چشم قابل دیدن است! آیا می‌توان خداوند را هم با چشم دید؟
۲. به این دو جمله نگاه کنید:

۱. هر کسی پرخوری کند مریض می‌شود. ۲. من پرخوری نمی‌کنم.

آیا می‌توان نتیجه گرفت: من مریض نمی‌شوم؟ حتماً نه! چون ممکن است به دلایل دیگری مریض شوم.

۳. این دو جمله را نگاه کنید:

۱. اسم دخترخاله من پروانه است. ۲. پروانه پرواز می‌کند.

نتیجه ظاهری این است که دخترخاله من پرواز می‌کند!! ولی این اتفاق واقعاً نمی‌افتد. چون این‌جا پروانه دو معنی متفاوت دارد.

نحوه به‌کارگیری منطق

۱. ذهن انسان از قواعدی به صورت طبیعی پیروی می‌کند ← منطق دانان این قوانین را به صورت علم منطق جمع‌آوری کرده‌اند.

۱. درست است که ذهن ما به صورت طبیعی و بدون دانستن این قواعد، آن‌ها را در زندگی به کار می‌برد، ولی ممکن است ذهن ما خطا کند. پس با استفاده از منطق، سریع‌تر و دقیق‌تر عوامل خطا و لغزش را می‌توان فهمید.

۲. منطق مثل هر علم کاربردی دیگر نیازمند تمرین است. مثل دوچرخه‌سواری که باید به صورت عملی یاد بگیرد!

۳. منطق ابزاری برای علوم دیگر است. منطق را تشبیه به شاقول بنایی کرده که با استفاده از آن بنای مستقیم و محکمی ساخته می‌شود.

حیطه کاربرد منطق

گرچه منطق برای یادگیری و فهم فلسفه بسیار مهم است، ولی برای بقیه حیطه‌های زندگی هم به کار می‌رود؛ زیرا ما در طول زندگی همیشه به فکر کردن نیاز داریم و وقتی هم به فکر کردن نیاز داشته باشیم باید مراقب باشیم تا دچار خطای اندیشه نشویم.

در همه چیزها استدلال‌های مختلفی می‌بینیم، برای این‌که بفهمیم این استدلال‌ها درست است یا نه نیاز جدی به استفاده از علم منطق داریم. منطق دان‌ها حتی برای درست بحث کردن، کتاب‌ها و قواعدی نوشته‌اند. کتاب‌هایی که با عنوان «تفکر نقادانه» منتشر می‌شود سعی می‌کنند تا سطح فکری جامعه را برای درست فکر کردن بالا ببرند.

دو حیطه اصلی منطق

تعریف و استدلال

تصویر ← درک ساده ما از امور است که واقعیت داشتن یا نداشتن آن را دربر نمی‌گیرد. مثل تصور ما از درخت،

انسان و مثلث و ...

تصدیق ← در تصدیق، حکم و قضاوت وجود دارد و در آن چیزی را به چیز دیگر نسبت می‌دهیم یا نسبت دو

چیز را رد می‌کنیم. مثل این‌که مثلث سه زاویه دارد و هوا خوب نیست.

دانش بشری

حالا که تصوّر و تصدیق معلوم شد باید دو چیز دیگر را هم توضیح دهیم:

۱. تعریف: یعنی این که ما با تصوّراتی که برای دیگران معلوم است تصوّر جدیدی را توصیف کنیم.
۲. استدلال: یعنی این که از تصدیق‌های معلوم استفاده کنیم و درستی قضیه جدیدی را نشان دهیم.

براساس این تعریف‌هایی که دیدید می‌شود گفت کلاً منطق دو بخش دارد.

خودارزیابی

☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

درست و نادرست

۱. ذهن انسان به طور طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد.
۲. منطق، علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد.
۳. دانش منطق ابزاری در خدمت سایر علوم است.
۴. در تصوّر حکم و قضاوت وجود دارد.
۵. عبارت «دانش آموز کلاس سوم انسانی» یک تصدیق است.
۶. کاری را که برای دانستن هستی یک مفهوم انجام می‌دهیم تعریف می‌گویند.
۷. برای تعریف یک تصوّر از تصدیق‌های معلوم استفاده می‌شود.
۸. در علم منطق به مفهومی که می‌خواهیم آن را تعریف کنیم معرّف می‌گوییم.
۹. در استدلال از تصدیقات معلوم استفاده می‌شود.
۱۰. استدلال برای تصوّر مجهول به کار می‌رود.

کامل کنید

۱. علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است نام دارد.
۲. منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و آن‌ها، راه‌های جلوگیری از خطاها را نشان دهند.
۳. تأکید منطق بر آموزش شیوه است.
۴. ذهن انسان به طور براساس قواعدی می‌اندیشد.
۵. ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در مواجهه با پیچیده دچار اشتباه می‌شود.

- ۶ منطق علمی است که تبحر در آن به تمرین و نیاز دارد.
- ۷ منطق را به تشبیه کرده‌اند.
- ۸ و تنها اموری نیستند که در محیط تحصیلی با آن‌ها سر و کار داشته باشیم، بلکه بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می‌دهند.
- ۹ یکی از قدیمی‌ترین علوم که امروزه در جدیدترین فناوری‌ها به کار گرفته می‌شود نام دارد.
- ۱۰ در یونان قوانین منطق نخستین بار توسط در سده پیش از میلاد مسیح گردآوری شد که امروزه به منطق مشهور است.
- ۱۱ با ورود علم منطق به جهان اسلام سهم مهمی در توسعه آن داشت.
- ۱۲ از همان ابتدا منطق یکی از ابزارهای ویژه بوده است.
- ۱۳ دو حیطة اصلی منطق عبارت‌اند از تعریف و
- ۱۴ در تصدیقات و وجود دارد.
- ۱۵ کاری که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم (تصوّر) انجام می‌دهیم نامیده می‌شود.
- ۱۶ کاری که انسان انجام می‌دهد تا به حکم و تصدیق جدید برسد نامیده می‌شود.
- ۱۷ استدلال برای رسیدن به است.
- ۱۸ علم و ادراک ما به دو دسته و تقسیم می‌شود.
- ۱۹ کاری که برای رسیدن به یک مفهوم انجام می‌دهیم تعریف می‌گویند.
- ۲۰ کاری که انسان انجام می‌دهد تا به یک تصدیق برسد، نامیده می‌شود.
- ۲۱ انسان در هنگام فعالیت فکری یک مفهوم را می‌کند یا برای رسیدن به یک حکم می‌نماید.
- ۲۲ اقسام فعالیت‌های فکری انسان برای کشف «مفاهیم مجهول» و «قضایای جدید» به ترتیب عبارت است از
- ۲۳ دو فعالیت اصلی ذهن انسان و است.
- ۲۴ انسان در فعالیت فکری خود، دو کار انجام می‌دهد که عبارت‌اند از: «تعریف» و «.....».
- ۲۵ تصوّر و اقسام علم و ادراک آدمی هستند.
- ۲۶ وظیفه منطق جلوگیری از است.
- ۲۷ روش صحیح تعریف کردن را که به ما کمک می‌کند تا از اشتباه پرهیز کنیم، می‌نامند.
- ۲۸ روش صحیح استدلال کردن را که به ما کمک می‌کند تا از استدلال و اشتباه پرهیز نماییم، می‌نامند.

پیش‌های پاسخ کوتاه

- ۱ بیشترین تأکید منطق بر روی چیست؟

- ۲ چرا تأکید منطق بر روی شیوه درست‌اندیشیدن است؟
- ۳ آموختن منطق شبیه آموختن چه چیزی است؟
- ۴ کار منطق شبیه چگونه سیستمی است؟
- ۵ حیطه‌های اصلی منطق را نام ببرید.
- ۶ برای آشنایی با دو حیطه اصلی منطق لازم است به چه چیزهایی توجه نماییم؟
- ۷ دانش بشری را می‌توان به چند حیطه کلی تقسیم کرد؟ نام ببرید.
- ۸ هدف کدام علم، شیوه درست‌اندیشیدن است؟
- ۹ کدام یک از عبارات زیر تصور است؟
- الف شاعر شیرین‌سخن شیراز
- ب سعدی شاعر ایرانی است.
- ۱۰ تعاریف زیر مربوط به کدام یک از دانش‌های بشری است؟
- الف هرگاه اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.
- ب هرگاه اوصافی را به چیزی نسبت ندهیم یا از آن سلب ننماییم.
- ۱۱ کاری را که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم انجام می‌دهیم، چه می‌نامند؟
- ۱۲ کاری که انسان انجام می‌دهد تا به حکم و تصدیق جدید برسد، چه می‌نامند؟
- ۱۳ انسان در هنگام فعالیت‌های فکری چه کارهایی انجام می‌دهد؟

پیش‌های تشریحی

۱ وظیفه اصلی منطق دانان چیست؟

۲ نحوه به کارگیری منطق را بنویسید.

۳ منطق را تعریف کنید.

۴ چگونه می‌توان از طریق منطق، لغزش و خطای ذهنی را تشخیص داد؟

۵ تصور را با ذکر مثالی توضیح دهید.

۶ تصدیق را با ذکر مثالی توضیح دهید.

۷ تعریف را با ذکر مثالی توضیح دهید.

۸ استدلال را با ذکر مثالی توضیح دهید.

۹ موضوع و مباحث علم منطق چیست؟

● مشخص کنید کدام یک از موارد زیر، تعریف و کدام یک استدلال است.

الف) مربع، شکلی محدود به چهار ضلع است.

ب) علی در خانه است پس در مدرسه نیست.

پ) فرهنگ، مجموعه دستاوردهای مادی و معنوی بشر را گویند.

● از میان موارد زیر تصوّر و تصدیق را مشخص کنید.

الف) یخ سرد است.

ب) روح جاودانه است.

پ) شبه‌فلز

ت) کل از هر یک از اجزای خود بزرگ‌تر است.

ث) هستی

ج) الکتریسیته

چ) برف سفید است.

ح) آب در دمای صد درجه سانتی‌گراد می‌جوشد.

درس دوم

لفظ و معنا

مقدمه

هر شیء می‌تواند سه حیطة جدا از هم داشته باشد

ذهنی
زبانی
خارجی

مثلاً درخت را نگاه کنید؛ درخت یک تصویر در ذهن ما دارد، یک وجود خارجی دارد که برگ و تنه دارد و میوه می‌دهد (شاید هم درخت بی‌ثمر باشد!) و یک اسم در فارسی دارد که درخت است و با درخت نوشته می‌شود. چون منطق می‌خواهد از خطای ذهن و اندیشه جلوگیری کند و این سه حیطة با هم در ارتباط هستند باید رابطه لفظ، مفهوم و مصداق مشخص شود. یادتان باشد که علم منطق، وابسته به یک زبان خاص مثل عربی یا فارسی نیست، بلکه در مورد اصول کلی معنای الفاظ صحبت می‌کند.

۱- اشتراک لفظ

در هر زبانی ممکن است یک لفظ چند معنای مختلف داشته باشد. در این حالت به این کلمه‌ها مشترک لفظی می‌گوییم.

خوردنی!
درنده!
شیر آب!

۱- شیر

غذا خورده!
گیاه بدبو!

۲- سیر

خوشمزه و شیرین!
اسم شخص!

۳- شیرین

در فارسی از این کلمات زیاد می‌توانید پیدا کنید که یک لفظ چند معنی مختلف دارد و اشتباه‌گرفتن این کلمات به مغالطه «اشتراک لفظ» معروف است.

۲- الفاظ متضاد

برعکس حالت قبل برای یک معنی ممکن است چند لفظ مختلف وجود داشته باشد.

خودرو
اتومبیل
ماشین

۱

منظور هر سه تا وسیله نقلیه است.

مولوی داستانی تعریف می‌کند که چهار نفر انگور می‌خواهند، ولی هر کدام به یک زبان خاص این موضوع را می‌گویند. مرد عرب عنب می‌گوید و مرد فارس انگور، رومی استافیل می‌گوید و دیگری هم به ترکی آرم می‌گوید. معلوم هم هست که آخر سر دعوایشان می‌شود!

بار ارزشی کلمات

کلمات و لفظ‌هایی هستند که بارهای ارزشی متفاوتی دارند؛ یعنی با این که یک معنا دارند ولی بار ارزشی آن‌ها منفی، مثبت یا خنثی است.

مردن
فوت شدن
سربه‌نیست شدن
سقط شدن

۱

بفرمایید بنشینید
بشین!
بتمرگ!!

۲

بخورید
تناول بفرمایید
نوش جان کنید!

۳

اگر در به کار بردن کلمات، بار ارزشی آن‌ها را رعایت نکنیم باعث مغالطه «بار ارزشی کلمات» می‌شویم. [ممکن است که دچار مشکلات دیگری هم بشویم!]

نحوه دلالت یک لفظ بر یک معنا در جملات

وقتی کلمه‌ای به کار می‌بریم دلالت آن سه نسبت با معنای اصلی لفظ دارد. [دلالت یعنی راهنمایی]

۱. دلالت مطابقی: دلالت لفظ بر معنایی است که مطابق با معنای اصلی آن لفظ است.

۱. خانه‌ای خریدم. ۲. ماشینم را در خیابان پارک کردم!

۲. دلالت تضمینی: دلالت لفظ بر معنایی که در بردارنده (متضمن) بخشی از معنای اصلی لفظ است.

۱. خانه‌ام را رنگ کردم [در و دیوار خانه بخشی از خانه است نه همه آن!]

۲. ماشینم خراب شد [همه ماشین که خراب نشده است! شاید موتورش دچار مشکل شده باشد].

۳. دلالت التزامی: دلالت لفظ بر معنایی که لازمه یک شیء است را التزامی می‌گویند!

۱. خانه‌ام را دزد برد [خانه را که دزد نمی‌برد، منظور وسایل خانه است].

۲. روی اعصاب من راه نرو! [اعصاب در این جا به معنی روان است].

به کار بردن معنای مطابقی، تضمینی یا التزامی کلمات به جای هم ممکن است به خطایی منتهی شود که به آن «مغالطه توسل به معنای ظاهری» می‌گویند.

می‌گویند محمدرضا قاجار در حرم امام رضا (ع) قسم خورده بود که خون وزیرش قائم مقام فراهانی را نریزد، برای این که قسمش دچار مشکل نشود! دستور داد او را خفه کنند!! (واقعاً هوش بالایی داشته!)

شیوه نگارش کلمات

چون معنی کلمه‌ها هم شفاهی و هم کتبی به طرف مقابل منتقل می‌شود، ممکن است اشتباه در کتابت و نگارش هم خطای ذهنی را باعث شود.

مثال معروف: ۱. عفو لازم نیست، اعدامش کنید. ۲. عفو، لازم نیست اعدامش کنید!

رعایت نکردن علائم سجاوندی و حرکات کلمات باعث پدید آمدن «مغالطه نگارشی کلمات» می‌شود.

بخشی از کارهای ویراستارها حرکت گذاری برخی از کلمات و اصلاح غلط‌های املائی است.

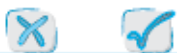
ابهام در عبارات

استفاده از عبارتهای دوپهلوی می‌تواند باعث خطایی شود که آن را مغالطه ابهام در عبارات می‌نامند.

۱- رستم بر اسب نشست و دستی بر سرش کشید:
 سرش ← سر خودش (رستم)
 سرش ← سر اسبش

۲- پلنگ به دنبال آهو بود که شکارچی به او شلیک کرد:
 او: پلنگ
 او: آهو

خودارزیابی

درست و نادرست

۱. از آن جا که خطای در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطای در اندیشیدن (تعریف و استدلال)

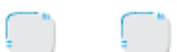

شود به مبحث الفاظ در منطق توجه خاصی می‌شود.

۲. علم منطق وابسته به زبانی خاص نیست، لذا به بررسی اصولی کلی می‌پردازیم که اطلاع از آن‌ها در

حیطه زبان (الفاظ) به ما در جهت جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌رسانند.

۳. به دلالت لفظ بر معنا که بر لازمه یک شیء دلالت نماید، دلالت مطابقی می‌گویند.

۴ «فردا صفر تمام می‌شود» یک نوع مغالطه نگارشی است.

۵ دلالت التزامی یعنی دلالت لفظ بر جزئی از موضوع مانند لفظ «کتاب» در جمله «کتاب پاره شد».

کامل کنید

۱ وظیفه منطق جلوگیری از خطای و است.

۲ ذهن با دو حیطه زبان «الفاظ» و ارتباط دارد.

۳ برای بیان و انتقال افکار از استفاده می‌کنیم.

۴ در هر زبانی، گاه چند معنا به صورت مشترک توسط یک لفظ بیان می‌شود که به آن می‌گویند.

۵ گاه یک لفظ دارای چند معنا است که به آن‌ها الفاظ گفته می‌شود.

۶ در عبارت «من هر روز صبحانه، شیر می‌خورم» لفظ «شیر» در این جا یک نوع اشتراک است.

۷ لفظ «تار» در عبارات، «این تار چند است؟» یا «همه چیز را تار می‌بینم»، یک نوع است.

۸ عبارت او سیر است، سیر بدبو است؛ پس او بدبو است، یک نوع است.

۹ اشتباه گرفتن کلماتی که ظاهری مشترک دارند، باعث بروز مغالطه می‌شود.

۱۰ به کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوتی هستند، می‌تواند منشاء خطای اندیشه باشد که آن را مغالطه می‌نامند.

۱۱ دلالت لفظ بر معنا را که مطابق با معنای اصلی لفظ باشد می‌گویند.

۱۲ دلالت لفظ بر معنا را که بخشی از معنای اصلی لفظ است می‌گویند.

۱۳ دلالت لفظ بر معنا را که بر لازمه یک شیء دلالت می‌کند می‌گویند.

۱۴ به کار بردن معانی مطابقی، تضمینی و التزامی کلمات به جای یکدیگر به خطایی منتهی می‌شود که به آن مغالطه می‌گویند.

۱۵ ابهام موجود در جملات که ناشی از مشخص نبودن مرجع ضمیر است و می‌تواند منشأ خطای اندیشه شود، مغالطه نامیده می‌شود.

پیش‌های پاسخ کوتاه

۱ وظیفه منطق چیست؟

۲ در هر زبانی گاه چند معنا به صورت مشترک توسط یک لفظ بیان می‌شوند به آن، چه می‌گویند؟ یک مثال بیاورید.

۳ اشتباه گرفتن کلماتی که ظاهری مشترک دارند، باعث چه می‌شود؟

۴ کدام نوع مغالطه، شایع‌ترین نوع خطاهای ذهنی است؟

- ۵ این تعبیر از کیست؟ «اشتراک لفظ دائم رهن است.»
- ۶ گاه چند لفظ دارای یک معنا هستند، به این الفاظ چه می‌گویند؟ مثالی بیاورید.
- ۷ مراد از دلالت یک لفظ بر معنا چیست؟
- ۸ به کار بردن اشتباهی یا عمدی کلماتی که دارای بار ارزشی متفاوت هستند می‌تواند منشأ چه باشد؟
- ۹ انواع دلالت لفظ بر معنا را نام ببرید.
- ۱۰ معانی را به چند صورت می‌توان به دیگران منتقل کرد؟
- ۱۱ اشتباه در کتابت و نگارش می‌تواند باعث پدیدآمدن چه نوع خطایی شود؟
- ۱۲ عدم رعایت دقیق علائم سجاوندی و حرکات کلمات باعث پدیدآمدن چه نوع مغالطه‌ای می‌شود؟
- ۱۳ ابهام در عبارات بیشتر ناشی از چیست؟

پرسش‌های تشریحی

- ۱ اشتراک لفظی را با مثال توضیح دهید.
- ۲ مغالطه بار ارزشی کلمات یعنی چه؟ با مثال توضیح دهید.
- ۳ دلالت مطابقی را با مثال تعریف کنید.

۴) دلالت تضمینی را با مثال تعریف کنید.

۵) دلالت التزامی را با مثال تعریف کنید.

۶) مغالطه توسل به معنای ظاهری را با مثال توضیح دهید.

۷) مغالطه نگارشی چیست؟ مثال بزنید.

۸) چند مورد از کار ویراستاران را بنویسید.

• نوع دلالت لفظ بر معنا را در عبارات زیر تعیین کنید. (دلالت مطابقی، تضمینی، التزامی)

- ۱) تلویزیون ما خراب شده بود و ما یک تلویزیون نو خریدیم. ۲) گاهی تلویزیون دارای تأثیرات نامناسبی است.
- ۳) این ساختمان قدیمی است. ۴) او آنتن است.
- ۵) پیش از غذا دست‌های خود را با آب و صابون بشوید. ۶) میز شکست.
- ۷) خانه‌ام را دزد برد. ۸) فلانی شیر است.
- ۹) از اهل آن شهر بپرس. ۱۰) دست زن و مرد دزد را قطع کنید.
- ۱۱) سرو چمان من چرا میل چمن نمی‌کند؟ ۱۲) دیروز از بازار کتابی خریدم.
- ۱۳) کتاب غذای روح است. ۱۴) ای روی ماه منظر تو، نوبهار حُسن
- ۱۵) ترکشی به پایش اصابت کرد. ۱۶) ماشین پدرم به دلیل تخلیه باطری خراب شد.
- ۱۷) درس فرزندم را از مدرسه پرسیدم. ۱۸) امروز کیفم را به دوستم امانت دادم.

• کلماتی که زیر آن‌ها خط کشیده شده بار ارزشی کدام یک (مثبت، منفی، خنثی) است؟

- ۱) کلمات او چرند و مهمل و مزخرف است.
- ۲) من در اعتقادات خود ثابت‌قدم و استوار هستم.
- ۳) هولوکاست هسته‌ای، ترکمنچای هسته‌ای، ذلت هسته‌ای تیرهایی بود که مخالفین دولت یازدهم درباره ژنو نوشته‌اند.

۴ در مخالفت با هدفمندی یارانه‌ها، مخالفین آن را «اقتصاد صدقه‌ای» یا «توسعه کمیته امداد» می‌نامیدند.

۵ در استفاده از واژه «وزارت دفاع» به جای «وزارت جنگ» از کدام بار ارزشی کلمات استفاده شده است؟ (مثبت، منفی، خنثی)

۶ استفاده از جمله «کلینتون فرماندهان جنگی خود را احضار کرد» به جای «آقای کلینتون با مسئولان نیروهای دفاعی به مشورت پرداخت» از کدام بار ارزشی کلمات استفاده شده است؟ (مثبت، منفی، خنثی)

● نوع مغالطه‌های زیر را تعیین کنید. (اشتراک در لفظ، شیوه نگارش کلمات، ابهام در عبارات)

۱ روزی راننده‌ای به پیچی رسید؛ خم شد و آن را برداشت.

۲ سعادت غایت زندگی انسان است، غایت زندگی انسان مرگ است. بنابراین: سعادت انسان همان مرگ اوست.

۳ مرغ، هوا را نصیب، ماهی دریا

مرغ هوا را نصیب، ماهی دریا

۴ انگور شیرین است، شیرین معشوق فرهاد است.

پس: انگور معشوق فرهاد است.

۵ پدر، قلی آمد.

پدر قلی، آمد.

۶ او سیر است، سیر یو می‌دهد.

بنابراین: او یو می‌دهد.

۷ در باز است، باز پرنده شکاری است.

بنابراین: در پرنده شکاری است.

۸ بخشش، لازم نیست اعدامش کنید.

بخشش لازم نیست، اعدامش کنید.

۹ خانه ارزان، کمیاب است.

هر چیز کمیاب، گران است.

بنابراین: خانه ارزان، گران است.

۱۰ پلنگ به دنبال آهو بود که شکارچی به او شلیک کرد.

۱۱ میل دارید با ما غذا بخورید؟ نه میل ندارم.